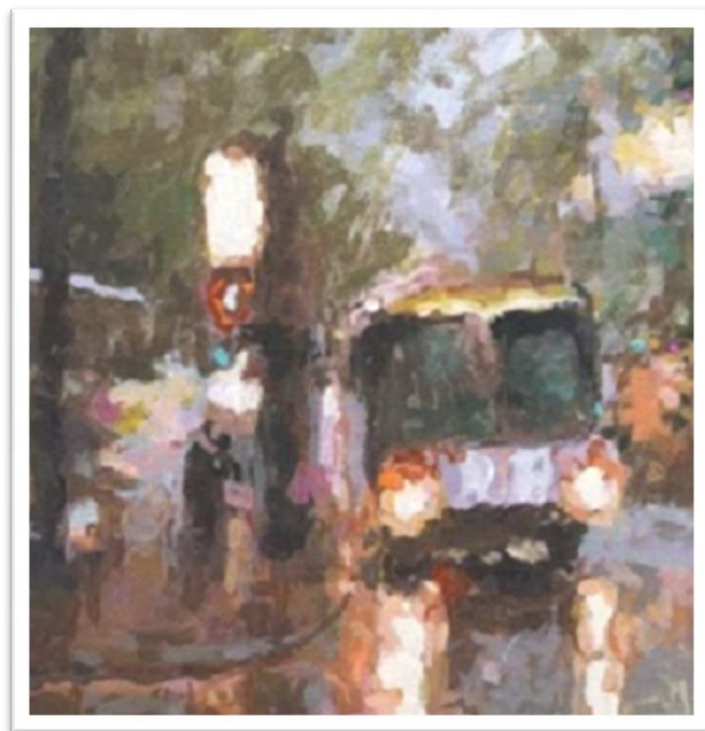

Τάσος Καλούτσας, *Με το λεωφορείο*

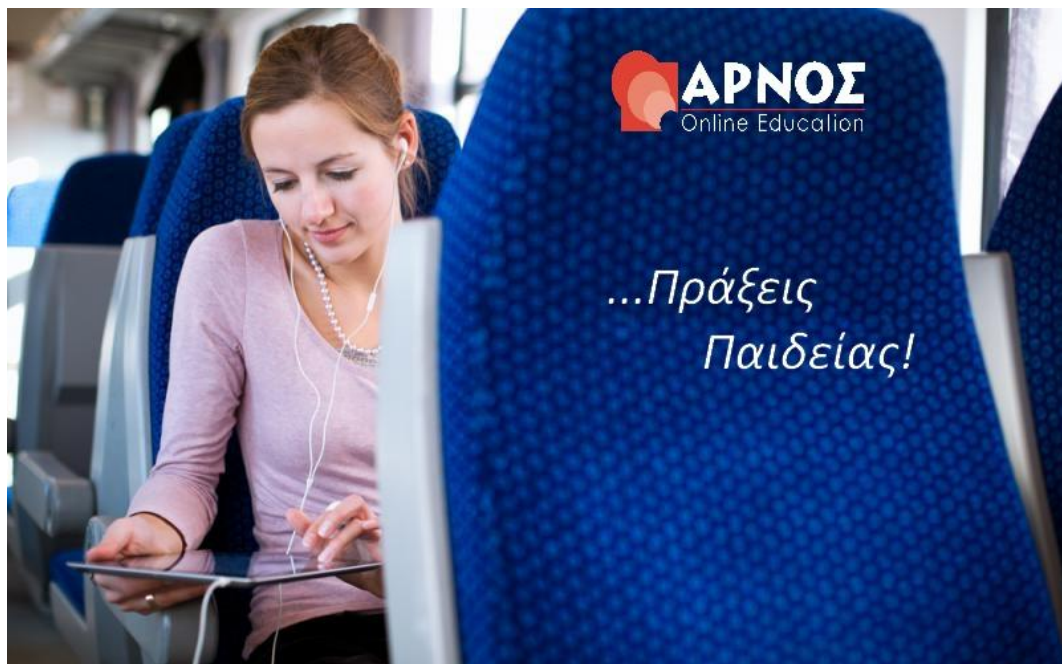
Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β' Γυμνασίου

Απαντήσεις ερωτήσεων σχολικού βιβλίου

σχ. βιβλίο (σελ. 219)

Φροντιστηριακό e-μάθημα

Γυμνάσιο: 9.000 μαθήματα με βίντεο-διδασκαλία

Μελέτη όπου, όποτε και όσο εσύ θες!

Διδάσκουμε μεθοδικά σε βίντεο τη θεωρία του σχολικού βιβλίου και λύνουμε όλες τις ασκήσεις

Δημιουργούμε συνεχώς νέα βίντεο με διδασκαλία για τις εκπαιδευτικές σου απαιτήσεις

Παίζουμε και μαθαίνουμε με on line test αξιολόγησης & SOS διαγωνίσματα προσομοίωσης για τις εξετάσεις

Λύνουμε απορίες ζωντανά on line καθημερινά 3 μ.μ. - 8 μ.μ.

Τάσος Καλούτσας, *Με το λεωφορείο*

Απαντήσεις στις ερωτήσεις του σχολικού βιβλίου (σελ. 219)

1. Ποια είναι η κοινωνική σύνθεση των επιβατών και πώς περιγράφει ο αφηγητής κύριος Μ. τη γενικότερη ατμόσφαιρα που επικρατεί στο λεωφορείο;

Η σύνθεση των επιβατών του λεωφορείου είναι δίμορφη· από τη μια πλευρά οι ντόπιοι και από την άλλη, μάλλον σε μεγαλύτερο ποσοστό, οι πρόσφυγες. Κάποιοι από τους δεύτερους δείχνουν να έχουν εγκλιματιστεί απόλυτα με την ελληνική νοοτροπία, καθώς υιοθετούν στο έπακρο την έμφυτη δυσανασχέτηση του Έλληνα όταν κάποιος αποπειράται να του αποσπάσει κάτι δικό του. Το ίδιο συνέβη όταν πήγε ο κύριος Μ. να κάτσει στη θέση που είχε πιάσει ένας αλλοδαπός για ένα φίλο του και δέχτηκε την απότομη απαγορευτική απάντηση του ξένου. Μπροστά του, αντίκρισε ένα τσούρμο παιδιά, που κατάλαβε αμέσως από την ενδυμασία τους ότι ήταν και εκείνα ξένα. Το κλίμα που επικρατούσε στη συγκεκριμένη παρέα ήταν εύθυμο, καθώς προορισμός της πρέπει να ήταν κάποια παραλία, για να δροσιστούν από τη ζέστη του καλοκαιριού. Η βαβούρα που έκαναν ήταν έντονη και φαινόταν να μην ενοχλεί μόνο τον κεντρικό ήρωα του διηγήματος. Μέσα στο λεωφορείο υπήρχαν και λίγοι ντόπιοι οι οποίοι φανερά δυσανασχετούσαν με το παραμικρό είτε αφορούσε σε αλλοδαπούς είτε σε ομοεθνείς τους.

2. Ο αφηγητής καταγράφει εκδηλώσεις κοινωνικού ρατσισμού εις βάρος των προσφύγων. Να τις βρείτε και να τις σχολιάσετε.

Μέσα στο κείμενο γίνονται κάποιες αναφορές, άμεσες ή έμμεσες, στον κοινωνικό ρατσισμό που υφίστανται οι πρόσφυγες. «Πολλούς τους φόβιζε ... τελευταία χρόνια»: Ο συγγραφέας παρουσιάζει ορισμένους από τους ντόπιους να δυσανασχετούν με τη μαζική εισροή μεταναστών στην Ελλάδα, γιατί πάσχουν από το φαινόμενο της ξενοφοβίας. «Έβλεπε το προσφυγικό κύμα ... για χαμαλοδουλειές»: Ο κύριος Μ. επισημαίνει πόσο περιθωριοποιούνται οι μετανάστες από τους συμπολίτες του. Κανένας από τους ξένους δε γίνεται πραγματικά αποδεκτός από το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο και αυτό φαίνεται και από τις κατοικίες που ενοικιάζουν οι ντόπιοι στους αλλοδαπούς. Πρόκειται για (ημι)υπόγεια που δεν προτιμούν οι Έλληνες, γιατί βρίσκονται σε άθλια οικοδομική κατάσταση ή είναι εγκατεστημένα σε υποβαθμισμένη περιοχή. Από αυτά τα χαμόσπιτα τους παρακολουθεί ο αφηγητής να ξεμυτίζουν κυρίως τα βράδια και να στήνουν παρέες με ομοεθνείς τους ανταλλάσσοντας τα καθημερινά σκληρά τους βιώματα στις «χαμαλοδουλειές» που επίσης αποφεύγουν οι ντόπιοι. Με αυτόν τον τρόπο, επανεμφανίζεται η λεγόμενη «φτωχολογιά» που είχε εκλείψει σε τέτοια έκταση εδώ και πολλά χρόνια στο ελληνικό τοπίο. «Οι άνθρωποι αυτοί ... την

πορνεία, τα ναρκωτικά»: Σε αυτό το σημείο του κειμένου διαφαίνονται οι άσχημες συνέπειες του κοινωνικού ρατσισμού που υφίστανται οι οικονομικοί μετανάστες· αναγκάζονται να αναμειχθούν με τον υπόκοσμο, για να εξοικονομήσουν τον επιούσιο ή για να ξεφύγουν από τις δυσμενείς συνθήκες της ζωής τους στην ξένη και αφιλόξενη χώρα. «Μήπως παραήταν ... προς τα πίσω»: Και ο ίδιος ο αφηγητής, αν και διαλλακτικός και ανεκτικός, πιάνει τον εαυτό του να αναρωτιέται για την επιεική του στάση απέναντι στους αλλοδαπούς. Είναι και εκείνος, τελικά, εμποτισμένος με ίχνη ξενοφοβίας. «... από το άλλο γαλάζιο ... σα να 'χε ήδη πει πολλά»: Από τη συνάντηση του πρωταγωνιστή με το γέροντα είναι παρμένη αυτή η φράση και δηλώνει έμμεσα πως και ο ηλικιωμένος έχει κακοπάθει από την ελληνική κοινωνία. Αυτό, άλλωστε, αποδεικνύει η απότομη παύση του γέροντα, επειδή έχει την αίσθηση ότι μίλησε υπερβολικά σε ντόπιο και δεν μπορεί να ξέρει τι αποτέλεσμα θα έχει αυτό για τον ίδιο.

3. Για ποιους λόγους ο αφηγητής εκτιμά ότι «θα καταφέρουν» οι πρόσφυγες να επιβιώσουν στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα; Γράψτε, αν θέλετε, και την προσωπική σας γνώμη για το θέμα.

Ο αφηγητής επιστρατεύει την ιστορική του γνώση σχετικά με την ελληνική προσφυγιά μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή και την παραλληλίζει με το αυξημένο ρεύμα οικονομικών μεταναστών στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Εξάλλου, οι πρόσφυγες στους οποίους αναφέρεται στο συγκεκριμένο διήγημα είναι στην πλειοψηφία τους Ελληνοπόντιοι από τη Ρωσία, οι οποίοι έχουν κοινές ρίζες με τους υπόλοιπους κατοίκους της Θεσσαλονίκης, όπως παλιότερα οι Έλληνες της Μικράς Ασίας με τους ντόπιους των κυρίως ελληνικών εδαφών. Ακολουθώντας, λοιπόν, το παράδειγμα των προγόνων τους, οι σημερινοί πρόσφυγες θα καταφέρουν αφενός να ενταχθούν ομαλά στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία και αφετέρου να μεγαλοουργήσουν, γιατί, σύμφωνα και με τη ρήση του Ελευθέρου Βενιζέλου για τους Μικρασιάτες μετανάστες, αποτελούνται από «υπέροχο ανθρώπινο υλικό». Είναι νέοι άνθρωποι που δεν παραιτούνται, που είναι πρόθυμοι να αγωνιστούν, γιατί ακόμα δεν έχουν απορροφηθεί από το γενικότερο ευφησυχασμό που πλήττει τους σύγχρονους αστούς και που τους οδηγεί στην παθητικότητα και την παρακμή· έχουν τη νεανική τόλμη και τη θέληση να πετύχουν μια καλύτερη ζωή, το ισχυρότερο κίνητρο.

4. Σχολιάστε τη συνάντηση του αφηγητή με το γέροντα πρόσφυγα στο τέλος του διηγήματος.

Μετά από αρκετή ώρα εσωτερικής περισυλλογής γύρω από το θέμα των οικονομικών μεταναστών και της κοινωνικής τους αντιμετώπισης, ο αφηγητής φτάνει το σπίτι του και, ενώ κάθεται στην αυλή του να ξαποστάσει από την

ταλαιπωρία της ορθοστασίας στο λεωφορείο, αντικρίζει ένα γέροντα που κοιτάζει επίμονα ένα δέντρο στον κήπο. Ανοίγουν μια συζήτηση για το είδος του δέντρου, ο γέρος εξιστορεί τις άκαρπες προσπάθειές του να διατηρήσει στα ελληνικά χώματα ένα δεντράκι σαν εκείνο της πατρίδας του και ο κύριος Μ. γρήγορα αντιλαμβάνεται πως η νοσταλγία του ηλικιωμένου για το δικό του παρτέρι στην πατρίδα του τον έκανε να χαζεύει τη συγκεκριμένη μιμόζα. Συμπονά το αίσθημα του ξεριζωμού του γέρου αλλά και την προχωρημένη ηλικία του, υποθέτει πόσο έχει υποφέρει από την ξενιτιά ο άνθρωπος αυτός και αποφασίζει αυθόρμητα να του φερθεί ευγενικά και φιλόξενα, για να απαλύνει τον πόνο του, καλώντας τον να τον κεράσει ένα καφέ. Ο ηλικιωμένος, όμως, αρνείται επιβεβαιώνοντάς του τις υποψίες για το ότι έχει δεχτεί αρνητικές συμπεριφορές από την ελληνική κοινωνία, σταματά να μιλά σαν να το παρατράβηξε και συνεχίζει το δρόμο του με ευχαριστημένο πλέον ύφος, αφού του επέτρεψε ο αφηγητής να κόψει ένα κλαδάκι από το δέντρο που τόσο του θύμιζε το «καράμισι» που υπήρχε στο πατρογονικό του σπίτι.

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

...Πράξεις Παιδείας!

Επιμέλεια: Ειρήνη Καραγεώργου

...Πράξεις Παιδείας!